

Lasten ja nuorten ratojen laatiminen

Koulutusillan sisältö

Osa 1, Lasten maailma + ratamestaritaitojen kehittäminen

- Lasten suunnistuksen ja kilpailemisen maailma
- Lasten kilpailutarjonta lähiseudulla - onko kehittämisen tarvetta?
- Kilpailun tähtimerkintä Irmassa
- Tie lasten ratojen ratamestariksi
- Kilpailun ratojen tekemisen vaiheet
- Alueelliset lasten ratojen valvojat

Osa 2, Suunnistusratoja lapsille ja nuorille

- Suunnistustehtävät eri ikäluokille
- Ryhmätöitä ja keskustelua käytännön esimerkkejä hyödyntäen

Osa 3, Lasten radat - tekniset asiat - jää itseopiskeltavaksi

Osa 4, Kilpailun järjestelyt - jää itseopiskeltavaksi

Tutustu myös koulutusvideoihin Suunnistusliiton sivuilla.

Innostusta ratamestarityöhön!

Osa 1: Lasten suunnistuksen ja kilpailemisen maailma

Metsä on jännittävä ja joskus myös vähän pelottava paikka.

Lasten suunnistuksen ja kilpailemisen maailma

Lasten kasvaminen kilpailun maailmaan kestää useita vuosia. Matkan varrelle tarvitaan useita innostavia onnistumisen elämyksiä. Ratamestarin rooli elämysten tarjoajana on korvaamaton.

Kilpaileminen on tärkeä osa suunnistusharrastusta

Laadukkaat lasten kilpailutapahtumat ovat tärkeä osa seuran toimintaa. Seuran kilpailukalenteriin valittavien kilpailujen valinnassa ja suunnittelussa tulee huomioida

- lapsen kehityksen taso - eri ikäisille sopii erilaiset kilpailut.
- kilpailun merkityksiä osallistujan kannalta.
- miten kilpailu nivoutuu seuran toimintakalenteriin.

Laatu syntyy, kun järjestäjä paneutuu tapahtuman järjestelyihin.

Kilpailutapahtumat lapsen elämässä.

- Kilpailu on tärkeä ja mielekäs osa lapsen harrastusta.
- Laadukkaat kilpailutapahtumat kasvattavat itsetuntoa ja innostusta.
- Rauhallinen ja yksilöllinen kehittymisen tahti luo pohjaa vahvalle itsetunnolle.

Hyvän lasten kilpailun tunnuspiirteitä

- Maasto valitaan lasten näkökulmasta - hyvä kulkukelpoisuus ja näkyvyys. Sopivasti maastokohteita.
- Kartta on ajantasainen ja selkeä.
- Kilpailu on lähellä ja kilpailupaikalle on hyvät opasteet.
- Lähtö on lähellä. Saattajat pääsevät lähtöön rattaiden kanssa.
- Lähdön kaaviota noudatetaan. - > Turvallisuuden tunne.
- Kuulutus huomioi kaikki osallistujat. Kuuluttaja keskittyy kilpailijoiden vauhtiin, reippauteen, suunnistuksen hurmaan jne.
- Jokainen saa näytävästi palkinnon osallistumisesta. Palkintojen jakotapa lukee kilpailuohjeessa, jotta jokainen tietää mistä ja milloin sen saa.
- Tapahtumassa on mahdollisuus mennä maastoon saattajan tai parin kanssa iästä ja kokemuksesta huolimatta.
- Rataa saa kiertää kilpailun jälkeen. Tästä mainitaan ohjeissa, jotta sitä osataan hyödyntää.
- Vastaanottaminen maalissa on iloista. Lapselle ei sanota sanaa hylätty, vaan asia selitetään ymmärrettävästi ja kerrotaan perusteet. Kehutaan kilpailun suorittamisesta.

7 – 9-vuotias on löytöretkeilijä

Lapsi tarvitsee aikuisen tukea ja huolenpitoa.

Aikuinen on lapsen ihailun kohde.

Lapsella on paljon opittavaa ja muistettavaa.

Lapsen itsetunto on yhteydessä onnistumisiin.

Tapahtumien yhteneväiset toiminnot lisäävät lapsen turvallisuuden tunnetta.

Tarjoa onnistumisia 😊

10 – 12-vuotias on seikkailija

Lapsi osaa ja taitaa. Hän nauttii harrastuksistaan. Harrastuksesta haetaan

- kavereita,
- leikinomaisuutta,
- sopivia haasteita.

Lapsen itsetunto kasvaa onnistumisten kautta.

13 – 15-vuotias on valloittaja

Harrastuksella on tärkeitä tehtäviä.

Nuoret kehittyvät eri tahtiin ja harrastamisen motiivit ovat moninaiset.

Nuori kaipaa sopivia haasteita ja kokeilee rajojaan.

Kaveripiiri laajenee.

Laadukkaat kilpailujärjestelyt tuovat lapselle

- Onnistumisen ja pätevyyden tunteen
- Suunnistamisen ilon
- Turvallisen ja innostavan ilmapiirin
- Kannustusta eteenpäin harrastuksessa

HUOM! Hyvin toteutettu kilpailu houkuttelee osallistumaan uudelleen ja innostaa harrastuksessa eteenpäin.

Paikalliset kilpailut ja kilpailusarjat

Paikallisten kilpailujen onnistumista varmistaa yhteisesti sovittu toteutusmalli:

- oman seuran sisällä
- ja
- seurojen kesken, jos järjestetään kilpailusarja.

Huomioitavaa järjestelyissä:

- Opastava ja kannustava ilmapiiri.
- Selkeät toiminnot ja kilpailun puitteet.
- Sarjoja myös aloittelijoille.
- Palkitaan osallistumisesta. Tulos ja vertailu eivät ole pääasioita, vaan kilpailemiseen tutustuminen.

Suunnistusiloa!

Lasten ja nuorten ratojen laatiminen

Lasten suunnistuksen ja kilpailemisen maailma

Lasten kilpailutarjonta lähiseudulla.

Keskustelua:

- Hyviä asioita?
- Kehitettäviä asioita?

Sovitaan tarvittaessa uusi tapaaminen, jolloin sovitaan tarkemmin, miten lisätään paikallisia lasten kilpailuja tai kehitetään kilpailujen laatua.

Lasten ja nuorten ratojen laatiminen

Kilpailun tähtimerkintä Irmassa

Vuonna 2017 käynnistettiin uusi toimintatapa, jota jatketaan: Irma-palvelussa lisätään tähtimerkintä niille kilpailuille, joissa lasten ratojen ratamestari on käynyt Lasten ja nuorten ratojen laatiminen -koulutuksen samana tai kahtena edellisenä vuonna.

Kilpailujen johtajia pyydetään ilmoittamaan lasten ratojen ratamestarin kouluttautumisesta sähköpostitse: [irma\(a\)suunnistusliitto.fi](mailto:irma@suunnistusliitto.fi).

Tähtimerkintä kertoo osallistujille kilpailun järjestäjän paneutumisesta lasten ratojen laatimiseen.

Lasten ja nuorten ratojen laatiminen

Tie lasten ratojen ratamestariksi

Hakeudu koulutukseen ja opettele ratojen tekemistä käytännössä.

Suunnistusliiton ratamestarikoulutukset

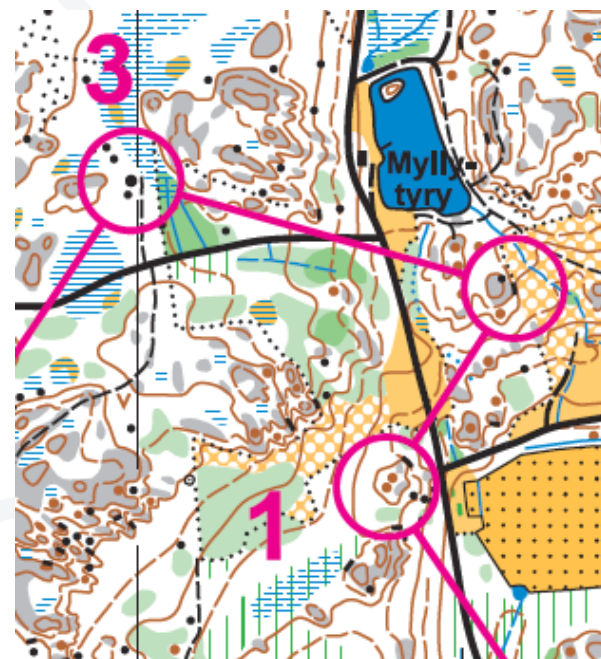
Suunnistusliitto.fi > Kilpailu > Koulutus

Ratamestarikurssin (3. luokan ratamestarin koulutus) aineisto: Suunnistusliitto.fi > Kilpailu > Koulutus > [Ratamestarikurssi](#)

Lasten ja nuorten ratojen laatiminen -koulutus täydentää lasten ratojen laadinnan osaamista.

Tutki lasten sarjojen reittihärveleitä ja sinne piirrettyjä reittejä (esim. Fin5, KRV).

Katso Pasi Jokelaisen [maastohavaintoja RR-radoilta](#).

Lasten ja nuorten ratojen laatiminen

Osaamisen lisääminen

Ratamestari: Hae ajantasaiset ohjeet **Suunnistusliiton sivuilta**.
Muitakin ohjeistuksia voi olla netissä, mutta ne saattavat olla virheellisiä.

Suunnistusliitto tarjoaa suunnistusseuroille ja -alueille koulutusta karttojen valmistamiseen sekä ratamestarin tukiohjelmien käyttöön. Liitto järjestää ja kustantaa koulutustilaisuuksiin tarvittavat kouluttajat. Seuran tai alueen tehtävänä on kurssipaikan järjestelyt ja osallistujien kutsuminen. Lisätiedot:

www.suunnistusliitto.fi/kartta/koulutus/kartoituskoulutus/

Koulutustilaukset:

Suunnistusliiton karttavastaava Pasi Jokelainen, pasi.jokelainen (a)
mapline.fi, p. 0400 608 184

Lasten ja nuorten ratojen laatiminen

Hyvä aikataulutus varmistaa hyvät radat

Suunnistusliiton Ratamestarikirjassa on ohjeet ratamestarin toiminnoista. Ratamestarin yleisiä ohjeita ei käsitellä tällä kurssilla.

Ratamestarin on syytä laatia suunnittelu-aikataulu, jossa huomioidaan

- lasten ratoihin soveltuvan maaston valinta,
- ratamestariryhmän työnjako,
- ratojen suunnittelu koejuoksuineen,
- yhteys valvojaan ja valvonta,
- kilpailua edeltävät muut tekniset toimenpiteet, kuten ratapainatus, valvonta, rastit, rastinmääritteet, koejuoksut ja ohjeet, sekä juuri ennen kilpailua rastien vieminen ja viitoituksen vieminen.

Mitä enemmän jää aikaa hioa ratasuunnitelmia ja aikaa kerätä kommentteja eri suunnilta, sen parempia lasten radoista tulee.

Alueelliset lasten ratojen valvojat

Alueilla toimii Suunnistusliiton nimeämä lasten ja nuorten ratojen valvoja: suunnistusliitto.fi > KILPAILU > Kilpailun järjestäminen > [Lasten ja nuorten valvojat](#)

Kilpailun ratamestaria pyydetään lähettämään valvojalle ratasuunnitelmat hyvissä ajoin ennen kilpailua kommentoitavaksi. Radat voi toimittaa sähköisessä muodossa, esim. pdf-tiedostona.

Nämä alueelliset valvojat toimivat lasten ratojen ratamestareiden sparraajana ja tarvittaessa he vastaavat ratamestareita askarruttaviin kysymyksiin.

Suositus on, että kilpailulle on nimettynä myös kilpailun oma lasten ratojen valvoja.

Hyödynnä valvojien osaamista ja pyydä kommentteja.

oppia & innostusta

Hyvä kilpailu lisää innostusta kilpailemiseen!

